

รายงานการวิเคราะห์เหตุอันควรสงสัย ประจำเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2560

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้รวบรวมรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (Suspicious Transaction Report – STR) ที่ได้รับจากผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในห้วงเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ซึ่งเมื่อเทียบกับไตรมาสสุดท้ายของปี 2559 มีปริมาณเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว จำนวนรายงาน STR ที่เพิ่มขึ้นนี้ ส่วนสำคัญมาจากการได้รับรายงานผลการตรวจสอบประวัติการทำธุรกรรมของบุคคลที่เป็นเป้าหมายการสืบสวนหรือมีส่วนเกี่ยวข้องจากการขยายผลในคดีสำคัญ รวมถึงเป็น STR รายงานข้อมูลสถานะทางบัญชีของผู้มีรายชื่อเป็นบุคคลที่มีความเสี่ยงต่อการฟอกเงิน ตามที่สำนักงาน ป.ง. แจ้งให้สถาบันการเงินทราบ หรือผู้ที่สำนักงาน ป.ง. มีคำสั่งแจ้งให้สถาบันการเงินดำเนินการอายัดบัญชี หรือยับยั้งการทำธุรกรรม และผู้ที่ศาลได้มีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดังนี้

1. รูปแบบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยรับแจ้งเปิดบัญชี

STR ที่มีรายงานเข้ามาจำนวนมากที่สุด คือการทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับสถานะทางการเงิน โดยมักมีลักษณะต้องสงสัยร่วมกับการแยกยอดเงินทำธุรกรรม และการพบเบาะแสว่ามีการใช้บัญชีเพื่อก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด และการฉ้อโกง แนวโน้มที่มีความสำคัญของ STR ในกลุ่มนี้คือมีลักษณะเป็นการรับแจ้งเปิดบัญชีเพิ่มมากขึ้น คาดว่าเป็นรูปแบบที่จะกลับมาแพร่ระบาดอีกครั้งโดยเฉพะลักษณะที่เจ้าของบัญชีหรือกลุ่มผู้เป็นเป้าหมายการว่าแจ้งเปิดบัญชี มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน โดยพบข้อมูลการหมุนเวียนเงินจำนวนมากและมีความถี่สูง เกือบทุกกรณีมักมีการปรับเพิ่มวงเงินการถอนเงินสดผ่าน ATM เป็นวงเงินสูงสุดของบัตร และทำการถอนเงินสดผ่าน ATM ในวันเดียวกันกับที่ได้รับโอน ในยอดเงินใกล้เคียงกับยอดที่ได้รับโอน เป็นพฤติกรรมที่ทำค่อนข้างเป็นประจำ รวมทั้งพบรายการที่มีลักษณะใช้บัญชีผู้อื่น ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษา ที่ยังไม่มีรายได้ เพื่อรองรับเงินโอนมูลค่าสูงจากต่างประเทศ เป็นรายครั้งคราวด้วย

จากการขยายผลกรณีจับกุมเครือข่ายผู้ก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ พบข้อมูลว่ากลุ่มอาชญากรยังคงมีการใช้รูปแบบการแบ่งแยกหน้าที่ คือให้มีผู้ทำหน้าที่ด้านการฟอกเงินโดยเฉพาะ แยกส่วนจากกลุ่มผู้ก่ออาชญากรรมหลัก โดยผู้ทำหน้าที่ฟอกเงินจะเป็นผู้จัดทำบัตร ATM และสมุดบัญชีธนาคารของผู้อื่นเพื่อใช้ถ่ายโอนเงินจากการก่ออาชญากรรม และเป็นผู้ทำการฝากเงินสดผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารและเครื่อง CDM และถอนเงินสดจากเครื่อง ATM เพื่อโอนต่อไปยังบัญชีธนาคารอื่นตามคำสั่งการของกลุ่มอาชญากร

ซึ่งเป็นการทำธุรกรรมเป็นประจำทุกวัน พบความผิดปกติได้ในด้านความถี่ และความไม่สอดคล้องกับสถานะทางการเงิน โดยในการจับกุม พบการครอบครองสมุดบัญชีธนาคารและบัตร ATM ของผู้อื่นเป็นจำนวนมากกว่าร้อยละร้อยรายการ โดยที่ตนเองมิได้เป็นเจ้าของบัญชีธนาคารใด ลักษณะการแบ่งหน้าที่ทางการเงินดังกล่าวนับเป็นรูปแบบเพื่อตัดตอนความเชื่อมโยงที่ยังคงเป็นที่นิยมในหมู่อาชญากร

STR จากสถาบันการเงินได้รับคำสั่งขอคืนเงินที่โอนมาจากธนาคารในต่างประเทศ เนื่องจากพบภายหลังว่าเกี่ยวข้องกับขบวนการฉ้อโกงประชาชน การแฮกอีเมลบิดเบือนข้อมูล รวมถึงพบว่า มีความเสี่ยงต่อการรับจ้างเปิดบัญชี ซึ่งผู้เกี่ยวข้องในการทำธุรกรรมที่ทุจริตเหล่านี้มีทั้งที่เป็นบุคคลทั่วไป และใช้นามบริษัทธุรกิจนำเข้าสู่ออกสินค้าบ้างหน้า เพื่อขอรับเงินมูลค่าสูงได้อย่างแนบเนียน โดยเมื่อสถาบันการเงินตรวจสอบประวัติการทำธุรกรรม มักพบว่าเป็นธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับอาชีพและรายได้ที่เคยให้ข้อมูลไว้ รวมทั้งเป็นพฤติการณ์รับเงินโอนที่ผิดแปลกไปจากประวัติการทำธุรกรรมที่ผ่านมา

เฝ้าระวัง : ให้ธนาคาร สังเกตพฤติกรรมของลูกค้าที่มาขอเปิดบัญชี และตรวจสอบความเคลื่อนไหวทางบัญชีของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง (Transaction Monitoring) โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน หรือมีการใช้ ATM CDM ฯลฯ ในการทำธุรกรรมที่น่าสงสัย หรือมีการทำธุรกรรมในวงเงินที่ไม่เหมาะสมกับสถานะทางการเงินและอาชีพ

2. รูปแบบธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยอื่นๆ

2.1 สำนักงาน ปปง. ได้รับรายงาน STR จำนวนเพิ่มขึ้น เกี่ยวกับการแปรสภาพทรัพย์สินในรูปการซื้อกองทุนในวงเงินที่ไม่สอดคล้องกับอาชีพและรายได้ โดยกลุ่มที่แสดงความผิดปกติชัดเจน คือกลุ่ม แม่บ้านที่ไม่มีรายได้แน่นอน แต่กลับซื้อกองทุนเป็นมูลค่าหลักสิบล้านบาท และทำการขายคืนกองทุนในระยะเวลาอันสั้น ไม่สมเหตุผลผลในการทำกำไรทางธุรกิจ

2.2 รายงานที่เป็นการแยกยอดเงิน ส่วนใหญ่เป็นหลายยอดในธุรกรรมคราวเดียวหรือแยกยอดหลายครั้งในวันเดียวกัน เมื่อตรวจสอบการเดินบัญชีย้อนหลัง มักพบประวัติการทำธุรกรรมเช่นเดียวกันนี้หลายครั้งในแต่ละเดือน แสดงเจตนาหลีกเลี่ยงการทำรายงานธุรกรรมเงินสดค่อนข้างชัดเจน และนอกจากพบผู้ทำธุรกรรมเป็นบุคคลสัญชาติไทยแล้ว ยังพบกรณีเป็นบุคคลสัญชาติเมียนมาร์ กัมพูชาและจีน ซึ่งเป็นกลุ่มชาวต่างชาติที่ในระยะหลังพบว่ามีเงินหมุนเวียนเป็นมูลค่าสูง โดยเฉพาะการทำธุรกรรมในพื้นที่ชายแดน เป็นกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญ

เฝ้าระวัง : ให้สถาบันการเงิน ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและรูปแบบการทำธุรกรรมของลูกค้า (Customer Monitoring) ที่มีความผิดปกติ รวมทั้งตรวจสอบความเคลื่อนไหวทางบัญชีของลูกค้าอย่างต่อเนื่องในกลุ่มบุคคลข้อ 2.1 และ 2.2 หากพบการทำธุรกรรมในวงเงินที่ไม่เหมาะสมกับสถานะทางการเงินและอาชีพ

2.3 อาชญากรรมฉ้อโกง หลอกหลวงให้โอนเงินเข้าบัญชี ยังคงเป็นอาชญากรรมที่แพร่หลาย ทั้งลักษณะแอบอ้างเป็นเจ้าของหน้าทีขอตรวจสอบเงินในบัญชี การหลอกให้โอนเงินเพื่อชำระค่าภาษีหรือประกัน ความเสียหายของพัสดุที่ส่งมาให้จากต่างประเทศ การหลอกขายสินค้ามีราคาผ่านอินเทอร์เน็ต การแอบอ้างเป็น บุคคลมีชื่อเสียง เรียกร้องเงินเพื่อสาธารณประโยชน์ต่างๆ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ประเด็นการหลอกหลวงที่ค่อนข้างใหม่ที่พบจากรายงาน STR คือ การแอบอ้างเป็นเจ้าของหน้าทีธนาคาร หรือเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยสินเชื่อ โดยหลอกหลวงให้โอนเงินเป็นค่าดำเนินการเพื่อช่วยเร่งพิจารณาสินเชื่อที่ผู้เสียหายแจ้งขอไว้กับธนาคาร เป็นเงิน หลักหมื่นบาท ซึ่งหลังการโอนเงินแล้ว ก็ไม่สามารถติดต่อบุคคลผู้แอบอ้างได้อีก รวมทั้งตรวจสอบพบว่ามีการถอนเงินออกจาก ATM ทันทีเมื่อได้รับเงินโอน

แจ้งเตือน : ให้สถาบันการเงินประชาสัมพันธ์ให้ลูกค้าทราบว่าไม่มีช่องทางการช่วยเหลือหรือบริการดังกล่าวอยู่จริง

3. ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับหลักทรัพย์

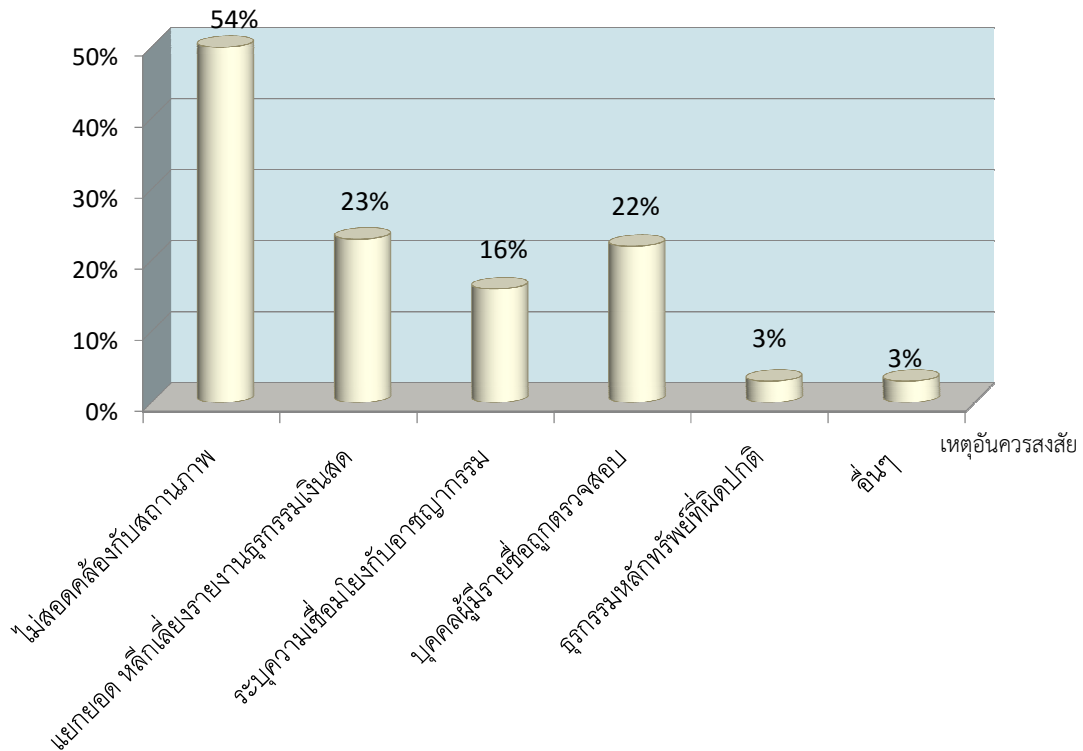
ธุรกรรมเกี่ยวกับหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์ยังคงเป็นแหล่งฟอกเงินที่มีมูลค่าสูง โดยปรากฏรายงาน STR ของบุคคลที่มีรายชื่อเป็นผู้ถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือเป็นผู้ที่ศาลได้มีคำสั่งให้ ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน มีประวัติการเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ ที่เป็นการจัดการทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดนำเข้าสู่ระบบการเงิน รวมทั้งได้รับรายงานกรณีเกี่ยวกับการเทขายหลักทรัพย์ของบุคคล ทันทีภายหลังปรากฏเป็นข่าวการกระทำความผิด ซึ่งครอบคลุมความผิดต่างๆ ที่หลากหลาย โดยเฉพาะการ อั้งยี่ โดยประกอบธุรกิจสินเชื่อโดยไม่ได้รับอนุญาตและเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา ในระยะหลังยังเริ่มพบความ เกี่ยวข้องกับเครือข่ายผู้กระทำความผิดฐานค้าประเวณีมากขึ้นด้วย

4. พื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงในการฟอกเงินจากรายงาน STR

จากรายงาน STR พบว่าพื้นที่ตลาดโรงเกลือ อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว ยังคงเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงในการทำธุรกรรมเพื่อฟอกเงิน ตามรายงาน STR นอกจากนี้จะระบุความผิดปกติในหลาย ประเด็นแล้ว ในแต่ละรายงานล้วนแสดงเจตนาการปกปิดการทำธุรกรรมและตัวตนผู้ทำธุรกรรมที่ชัดเจน และมีข้อสังเกตว่ามีลักษณะที่อาจเป็นการกระทำความผิดอย่างเป็นขบวนการ โดยพบการเปิดบัญชีจำนวนมากโดย หลายบุคคล โดยใช้ที่อยู่ หรือหมายเลขโทรศัพท์ หรือ e-mail ในการติดต่อเป็นข้อมูลเดียวกัน หรือใกล้เคียง กัน โดยที่กลุ่มบุคคลเหล่านี้ไม่มีความสัมพันธ์กันทั้งในทางอาชีพ ธุรกิจ หรือเครือญาติ บางกลุ่มมีจำนวนมาก ถึงหลายสิบลาย ที่เชื่อว่าอาจเกี่ยวข้องกับการโอนย้ายถ่ายเททรัพย์สินจากธุรกิจผิดกฎหมายในพื้นที่

แผนภูมิแสดงร้อยละของ STR จำแนกตามมูลเหตุอันควรสงสัยหลักเมื่อเทียบกับจำนวน STR ที่ได้รับทั้งหมดในเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2560

(หมายเหตุ : เนื่องจากมี STR จำนวนหนึ่งระบุพฤติการณ์ที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัยมากกว่า 1 ประเด็น ทำให้เมื่อคัดแยกโดยใช้เกณฑ์พฤติการณ์เดียวเป็นหลัก จึงมีส่วนที่ต้องนับซ้ำ และเมื่อรวมจำนวนร้อยละของทั้ง 5 ประเภท ทำให้ได้จำนวนมากกว่าร้อยละ 100)

1. การทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับสถานภาพ ได้แก่รายการธุรกรรมที่มีปริมาณหรือมูลค่าสูง ไม่สอดคล้องกับอายุ อาชีพ และรายได้ หรือมีพื้นที่ทำธุรกรรมไม่สอดคล้องกับถิ่นที่อยู่ หรือที่ตั้งและลักษณะของธุรกิจ

2. การทำธุรกรรมแยกยอดเงินฝาก/ถอน ให้แต่ละยอดมีมูลค่าต่ำกว่าสองล้านบาท เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกรายงานธุรกรรมเงินสด ซึ่งรวมทั้งกรณีแยกยอดทำธุรกรรมในบัญชีเดียว และแยกยอดทำธุรกรรมกระจายยังหลายบัญชี

3. รายงานธุรกรรมที่สามารถระบุความเชื่อมโยงกับอาชญากรรม ได้แก่ รายการธุรกรรมของผู้เกี่ยวข้องกับคดีการก่ออาชญากรรมที่มีการจับกุมแล้ว หรือปรากฏข่าวสารทางสื่อมวลชน หรือตามข้อมูล

ที่ได้รับการร้องเรียนจากภาคประชาชน รวมทั้งผู้เป็นเป้าหมายการสืบสวนสอบสวนของหน่วยงานปราบปรามอาชญากรรมต่างๆ ตามที่สถาบันการเงินได้รับหนังสือขอความร่วมมือตรวจสอบรายการเคลื่อนไหวทางบัญชี

4. การทำธุรกรรมซื้อ/ขาย/โอนหลักทรัพย์ที่ผิดปกติ ไม่สมเหตุสมผลในแง่มุมต่างๆ อาทิ ด้านมูลค่า ความถี่ ความสัมพันธ์และข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้โอนกับผู้รับโอนหลักทรัพย์ รวมถึงพฤติกรรมที่ทำให้เกิดการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ไม่เป็นธรรม โดยรายการส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้เป็นรายการที่ได้รับจากสถาบันการเงินประเภทบริษัทหลักทรัพย์

5. มูลเหตุธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยอื่นๆ อาทิ ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเทศเสี่ยง หรือผู้ทำธุรกรรมเป็นผู้ถูกจัดลำดับในรายการผู้มีความเสี่ยง การแลกเปลี่ยนและการทำธุรกรรมด้วยธนบัตรใบย่อยที่ผิดปกติ การมอบอำนาจทำธุรกรรมที่ผิดปกติ การไม่ประสงค์แสดงตน ไม่สามารถแสดงเอกสารหลักฐานประกอบการทำธุรกรรม และการมีพฤติกรรมที่ผิดต่างๆ ในการเปิดบัญชี เป็นต้น

